

Moduli 4: Kuiz

Udhëzime:

Në fund të modulit, dy grupe me nga pesë pyetje respektivisht për Monitoruesit. Pesë pyetjet e para përbëjnë **grupin bazë**, ndërsa pesë të tjerat janë **grupi rezervë**.

Grupi bazë: Çdo monitorues duhet t'i përgjigjet pesë pyetjeve. Për çdo pyetje, vetëm një përgjigje e saktë mund të zgjidhet midis tre alternativave (a, b, c). Një përgjigje e saktë jep 2 pikë. Për të kaluar, duhet të fitohen së paku 6 pikë.

Nëse një monitorues nuk arrin 6 pikë pas plotësimit të grupit bazë, i ofrohet një grup shtesë prej pesë pyetjesh rezervë (**grupi rezervë**). Pyetjet rezervë nuk vlerësohen më, për të mos e dekurajuar.

Në fund të të dy grupeve të pyetjeve, bazë dhe rezervë, çdo përgjigje (a, b, c) shënohet si e saktë ose e pasaktë, bashkë me shpjegimin përkatës.

Progresi në përgjigje ruhet automatikisht ndërsa monitoruesi plotëson kuizin. Faqja e kuizit mund të rihapet më vonë për të vazhduar me plotësimin, për sa kohë përdoret i njëjti kompjuter ose pajisje mobile dhe shfletues.

Pyetjet bazohen në një situatë specifike, me informacion të dhënë si në shabllonin e raportimit, ashtu edhe në modulën e trajnimit. Pyetjet do të përqendrohen në fushat e mëposhtme të njohurive, të rëndësishme si për analizën në tavolinë, ashtu edhe për fazën e zbatimit të kontratës:

- skema dhe lloji i korrupsionit, si të identifikohen flamujt e kuq;
- modifikimi i kontratës;
- nënkontratimi.

Çdo pyetje duhet lexuar me kujdes dhe duhet zgjedhur përgjigja më e saktë .

Theksi do të vihet në situata praktike, të jetës reale, bazuar në projektet klimatike dhe mjedisore.

Pyetjet

Dispozita është formuluar si më poshtë:

Në rast të rrethanave të tjera, pavarësisht nga natyra e tyre, duke përfshirë ato që mund t'i atribuohen Autoritetit Kontraktues, që rezultojnë në pamundësinë e kryerjes ose kryerjes si duhet të objektit të Kontratës (...) duke përfshirë ato të natyrës ligjore, organizative, ekonomike, administrative ose teknike (...) është e mundur të bëhet një ndryshim i justifikuar nga këto rrethana: mënyra e ekzekutimit, materialet dhe teknologjia e punimeve, një ndryshim në vendndodhjen e ndërtesave në ndërtim (...).

Bazuar në këtë dispozitë, mund të konkludohet se ndryshimi është i lejueshëm dhe është një "klauzolë rishikimi" e formuluar në përputhje me kërkesat e ligjit të BE-së (direktivat dhe jurisprudencën e Gjykatës së BE-së)?

(Një përgjigje është e saktë)

a/ po, ndryshimi i kontratës është i lejueshëm, ndryshimi ("klauzola e rishikimit") është formuluar në një mënyrë që lejon ruajtjen e parimit të transparencës dhe nuk ndryshon ekuilibrin ekonomik midis porositesit dhe kontraktorit.

b/ jo, nuk është një klauzolë kontraktuese e qartë, e saktë dhe pa dykuptimësi, për të futur një ndryshim të duhur.

c/ po, ndryshimi i kontratës është i mundur, megjithëse kushtet për ndryshim, pra rrethanat ligjore, organizative, ekonomike dhe teknike, janë formuluar në mënyrë lakonike, kontrata specifikon çfarë mund të ndryshohet.

2/ Sipas dispozitave të kontratës, supervizori i ndërtimit paguhet nga kontraktori (jo nga një autoritet kontraktues/investitor) dhe shpërblimi varet nga sasia e punës së kryer.

A është kjo zgjidhje e saktë dhe a nuk krijon rrezik konflikti interesash dhe korrupsioni? (Një përgjigje është e saktë)

a/ po, kjo lloj zgjidhjeje është e saktë;

b/ po, kjo lloj zgjidhjeje është e saktë, por duhet të vendosen disa kufizime në fushën e punës që do të kryet.

c/ jo, sipas këtyre rregullave supervizori është në konflikt interesash, duke rrezikuar pavarësinë e tij/saj.

3/ Kontraktori dhe Autoriteti Kontraktues kanë nënshkruar një marrëveshje („ujdi”) sipas së cilës pajisje shtesë do të dorëzoheshin në këmbim të tërheqjes së pjeshme nga puna dhe garancisë së Kontraktorit për të hequr dorë nga çdo pretendim përkatës.

A është kjo zgjidhje e saktë dhe e lirë nga rreziku i korrupsionit potencial, duke pasur parasysh se kjo kontratë është lidhur dhe ekzekutuar nën regjimin e procedurës së prokurimit publik (mbi prapën e direktivës së BE-së) dhe në dokumentin e prokurimit kjo mundësi nuk ishte parashikuar?

(Një përgjigje është e saktë)

a/ po, kjo zgjidhje është e saktë, ekziston liria për të përfunduar dhe modifikuar kontratat;

b/ jo, nuk mund të bëhet një amendim në atë kontratë pa një procedurë të re tenderimi, edhe nëse amendimi është, objektivisht, një lloj marrëveshjeje ujdie

c/ po, në këtë mënyrë mund të shmangen mosmarrëveshjet dhe paditë midis autoritetit kontraktues dhe kontraktorit.

4/ Pas nënshkrimit të kontratës, detyrat që fillimisht kërkohet të kryheshin personalisht nga kontraktori (siç specifikohet në kushtet e referencës) iu caktuan një nënkontraktori.

(Një përgjigje është e saktë)

a/ jo, nënkontraktimi është gjithmonë i mundur gjatë ekzekutimit të kontratës

b/ jo, kontrata mund të modifikohet gjithmonë kur ekziston vullneti i përbashkët i autoritetit kontraktues dhe i kontraktorit

c/ po, mund të sugjerojë sjellje të papërshtatshme

5/ Pas nënshkrimit të kontratës, kontraktori nënkontraktoi të gjithë kontratën te nënkontraktorët. Megjithatë, disa pjesë të kësaj kontrate duhet të kryheshin drejtpërdrejt nga një kontraktor, sipas rregullave të prokurimit publik (siç parashikohet në kushtet e referencës).

A mundet që kjo situatë të ngre flamuj të kuq në nënkontratim?

(Një përgjigje është e saktë)

a/ po, kjo është një mënyrë për të anashkaluar kriteret e prokurimit publik, përfshirë kërkesën që një pjesë e kontratës të kryhet direkt nga kontraktori.

b/ jo, varet tërësisht nga kontraktori se si do ta përfundojë kontratën, qoftë me burimet e veta apo me ndihmën e nënkontraktorëve

c/ jo, kontrata mund të modifikohet gjithmonë kur ekziston një vullnet i përbashkët nga autoriteti kontraktues dhe kontraktori

6/ Cilat janë skemat e korrupsionit që mund të identifikohen në zbatimin e kontratës:

(Një përgjigje është e saktë)

a/ modifikim i pajustificuar i kontratës;

b/ nënkontratim i parregullt (fantazmë);

c/ të dyja përgjigjet janë të sakta.

7/ Kontraktori do të ndërtojë infrastrukturë turistike miqësore me mjedisin, e përbërë nga shtigje edukative dhe ndërtimi i një qendre pritjeje. Qendra e pritjes duhet të ketë një sipërfaqe ndërtimi që nuk e kalon gjashtëdhjetë (60) metra katrorë. Ndërtimi i ndërtesave në shkallë të gjerë, përfshirë qendrat e pritjes ose parkingjet, është rreptësisht i ndaluar.

Kontrata do të modifikohet në këtë mënyrë:

Kontraktori do të ndërtojë një qendër pritjeje me një sipërfaqe të përdorshme prej afërsisht katërqind e pesëdhjetë (450) metra katrorë dhe një parking me kapacitet për gjashtëdhjetë (60) automjete, të projektuar për të mbështetur aktivitete të ekoturizmit.

A mund të ngrejë situata e paraqitur flamuj të kuq në modifikimet e kontratës, qoftë përmes ndryshimeve apo punimeve shtesë?

(Një përgjigje është e saktë)

a/ jo, kjo ishte vendim unanim i të dyja palëve, autoritetit kontraktues dhe kontraktorit

b/ po, kjo nënkupton modifikim thelbësor, i ndaluar sipas dispozitave të kontratës

c/ jo, një kontratë mund të modifikohet gjithmonë.

8/ Data e përfundimit të kontratës u shtua me 100 ditë për shkak të rrethanave të paparashikuara, konkretisht kushteve të pafavorshme të motit (temperatura nën 0°C në dhjetor, me projektin e zbatuar në Poloni). Afati i përfundimit origjinal ishte 150 ditë. Kontrata nuk përmban klauzola rishikimi që lejojnë ndryshime në afatin e kontratës për shkak të rrethanave dhe kushteve të përcaktuara.

A e ngre kjo situatë faktike flamuj të kuq dhe a është i lejueshëm një modifikim i tillë i kontratës ? *(Një përgjigje është e saktë)*

a/ jo, kushtet e motit janë të parashikueshme dhe duhet të lejohet modifikimi i kontratës.

b/ jo, kjo ishte vendimi i unanimitetit të autoritetit kontraktues dhe kontraktorit

c/ po, kjo arsye nuk mund të justifikohet si rrethanë e paparashikuar

9/ Dështimi i autoritetit kontraktues për të ndjekur penalitete kontraktore, sipas rregullave të parashikuara në kontratë. Situata faktike tregon se nuk ka pasur arsye për të shmangur imponimin e penaliteteve kontraktore ose për zbutjen e tyre në mënyrën dhe nën kushtet e parashikuara në ligjin kombëtar.

A shfaq situata e tanishme karakteristika të aktiviteteve të paligjshme, të prirura për korrupsion? *(Një përgjigje është e saktë)*

a/ jo, palët e kontratës duan ta mbyllin kontratën dhe të shmangin një mosmarrëveshje gjyqësore

b/ po, penalitetet kontraktore duhet të zbatohen

c/ jo, varet nga palët e kontratës nëse duan të ndjekin pretendimet e tyre dhe si

10/ Autoriteti kontraktues ka bërë një ndryshim në kontratë (punë), vlera e ndryshimit të kontratës nuk tejkalon 15% të vlerës neto të kontratës. Për më tepër, vlera e ndryshimit nuk e tejkalon pragun për zbatimin e direktivave (ligji i BE-së –Direktiva 2014/24/EU ose Direktiva 2014/25/EU).

A shfaq situata shenja të aktiviteteve të paligjshme dhe të prirura për korrupsion? (Një përgjigje është e saktë)

a/ jo, është e pranueshme sipas ligjit të BE-së

b/ po, nuk është e mundur të ndryshohet kontrata, duke pasur parasysh këtë rregull:

“Pacta sunt servanda”

është një parim ligjor latin që do të thotë “marrëveshjet duhet të respektohen”. Ai pohon se traktatet, kontratat dhe marrëveshjet e tjera janë të detyrueshme për palët që i kanë nënshkruar ato dhe duhet të nderohen në mirëbesim.

c/ po, një ndryshim i tillë në vlerën e përqindjes së kontratës është shumë i lartë dhe tregon një dëshirë të mundshme për të rinegociuar kontratën apo tregon një sjellje të mundshme të papërshtatshme, korruptive.

Përgjigjet e sakta

Pyetja 1/

Përgjigjja e saktë: b

Shpjegimi:

Kushti i nevojshëm për ndryshimin e një kontrate është që të merret parasysh mundësia për të bërë një ndryshim të tillë që në fazën e procedurës së prokurimit publik, duke e parashikuar atë në njoftimin e kontratës ose në dokumentet e prokurimit, p.sh. në specifikimet e tenderit. Ky kusht buron, ndër të tjera, nga parimi i transparencës së procedurës, i cili garanton trajtimin e barabartë të të gjithë kontraktorëve. Parashikimi i qartë dhe i saktë i ndryshimeve të mundshme të kontratës i lejon gjithashtu kontraktorët të përgatisin ofertën e tyre në mënyrën më të mirë dhe të ekzekutojnë kontratën. **Duhet theksuar këtu se detyrimi për të përshkruar ndryshimin në formën e klauzolave të qarta, të sakta dhe të painterpretueshme të kontratës do të thotë që është e nevojshme të specifikohen në detaje rregullat për ndryshimin e kontratës, në vend që të kufizohen vetëm në referime të përgjithshme për mundësinë e ndryshimit.**

Pyetja 2/

Përgjigjja e saktë: c

Shpjegimi:

Kontraktori (ose personi) që ushtron mbikëqyrjen është i pavarur dhe përgjegjës për të siguruar cilësinë dhe përputhshmërinë e punës me projektin. Dispozita e sipërpërmendur e vendos mbikëqyrësin në një situatë konflikti interesi, duke rrezikuar pavarësinë dhe objektivitetin e tij.

Pyetja 3/

Përgjigjja e saktë: b

Shpjegimi:

sipas së drejtës së BE-së (Gjykata e Drejtësisë e BE-së – Finn Frogne A/SCase C-549/14), një ndryshim i atij kontrate nuk mund të bëhet pa nisur një procedurë e re tenderimi, edhe në rastin kur ai ndryshim është, në mënyrë objektive, një lloj marrëveshjeje ujdje, me të dyja palët që bien dakord për tërheqje reciproke, me qëllim për t'i dhënë fund një mosmarrëveshjeje me rezultat të paqartë, i cili ka lindur nga vështirësitë e hasura gjatë zbatimit të asaj kontrate.

Qëndrimi do të ishte ndryshe vetëm nëse dokumentet e kontratës parashikonin mundësinë e përshtatjes së disa kushteve, madje edhe atyre thelbësore, pas nënshkrimit të kontratës dhe përcaktimit të rregullat e hollësishme për zbatimin e kësaj mundësie.

Pyetja 4/

Përgjigjja e saktë: c

Shpjegimi:

mund të sugjerojë sjellje të papërshtatshme. Kriteret në dokumentet e tenderit mund të ndikojnë në zgjedhjen e operatorëve ekonomikë që marrin pjesë në tender. Çdo ndryshim i bërë pas nënshkrimit të kontratës duhet të analizohet me kujdes.

Pyetja 5/

Përgjigjja e saktë: a

Shpjegimi:

Prokurimi është porositur përmes një procedure, autoriteti kontraktues verifikon aftësitë e kontraktorit, në situatën e paraqitur kontrata do të zbatohet në tërësi nga subjekte që nuk janë verifikuar aspak në fazën e procedurës së prokurimit publik dhe një pjesë e kontratës duhej të kryhej nga kontraktori.

Pyetja 6/

Përgjigjja e saktë c

Shpjegimi:

si ndryshimet në kontratë, sidomos ato të shumta që çojnë në rritje të konsiderueshme të vlerës në përqindje, ashtu edhe ndryshimet në fushën e nën-kontraktimit, veçanërisht ato që nuk përputhen me kërkesat e fazës së tenderimit, mund të nënkuptojnë sjellje të papërshtatshme.

Pyetja 7/

Përgjigjja e saktë b

Shpjegimi:

Sipas ligjit të BE-së dhe, si pasojë, rregulloreve kombëtare të zbatuara siç duhet, të ashtuquajturat modifikime të rëndësishme që ndryshojnë ekuilibrin ekonomik midis kontraktorit dhe autoritetit kontraktor nuk lejohen. Këto modifikime ishin të ndaluara edhe në kontratë (*ndërtimi i objekteve në shkallë të gjerë, përfshirë qendrat për vizitorë ose parkingje*).

Pyetja 8/

Përgjigjja e saktë c

Shpjegim:

Këto lloje kushtesh atmosferike nuk janë aspak të pazakonta në Poloni në këtë periudhë të vitit. Një ndryshim i tillë do të ishte i mundur dhe nuk do të ngjallte dyshime për aktivitete të mundshme korrupsioni, nëse autoriteti kontraktor do të kishte përfshirë një klauzolë të quajtur rishikimi, domethënë të përshkruante në kontratë se çfarë dhe nën cilat kushte mund të

ndryshohej, ose të provonte se kushtet e dhëna atmosferike ishin të pazakonta, p.sh. bazuar në të dhëna nga institutet përkatëse, siç është Instituti i Meteorologjisë dhe Menaxhimit të Ujërave në Poloni .

Pyetja 9/

Përgjigjja e saktë b

Shpjegim:

Çdo heqje dorë nga ndjekja e penaliteteve kontraktore, që nuk është e justifikuar ligjërisht ose ekonomikisht, veçanërisht në sektorin publik, sjell rrezik për përgjegjësi ligjore dhe mund të jetë subjekt i hetimit për abuzim ose korrupsion. Tërheqja nga penaltetet kontraktore mund të rezultojë në dëm të buxhetit shtetëror, nëse penaltetet kontraktor është rezervuar për rastet e mosrealizimit ose realizimit të pamjaftueshëm të detyrimit.

Pyetja 10/

Përgjigjja e saktë a

Shpjegim:

Sipas të drejtës së BE-së, fusha relativisht e vogël e ndryshimit i lejon autoritetit kontraktor të modifikojë kontratën pa një procedurë të re prokurimi; kjo përfshin situata ku ndryshimi bie nën 10% (shërbime ose mallra) ose 15% (punë) të vlerës origjinale dhe vlera e ndryshimit nuk tejkalon pragjet për zbatimin e direktivës.